

Děti a ženy v Čechách trpí hladem

Lid v Čechách hladoví a potřebuje pomoci, pravi americký korrespondent

Ženy a děti trpě značně následkem nedostatku potravin.—Bude mnoho dalších obětí, nepříjde-li pomoc brzy.

Praha, Čechy, 24. února. (Zvláštní kabelogram korrespondenta Chicago Daily News, Gordona Stiles.)—Tisíce žen a dětí v Čechách dnes hladoví a nepříjde-li v příštích třech měsících náležitá a sehnatelná pomoc, velké množství dalších obětí bude připojeno k desítkám již známým úmrtím následkem podvýživy.

Člověk při procházení ulicemi města Prahy potkává sta Čechů, kteří se nacházejí ve službách spojených po celou dobu války, a až historie tohoto zápasu bude psána, ukáže se, že nikdy nebyl tento lid nepřitelem demokracie. A přesto rodiny těchto patriotů trpí a umírají následkem hladu, neboť následkem podvýživy nejsou s to, aby překonávali různé nemoci.

Nežli odjel jsem z Vídně před několika dny, mluvil jsem s plukovníkem Summerhaysem, členem anglických lékařských sborů, který vyšetřoval poměry v střední Evropě od 20. listopadu. Těžko prohlásil, že angličtí milionáři musí pomoci k zlepšení situace v Čechách, Rumunsku a Rakousku. "Musí dojít k rychlému zakročení," pravil, "anebo statisíce lidí zemře do jara. Je to záležitost poněkud dobročinnosti. Je sice pravdou, že potraviny docházejí do Rakouska, ale musí být pamatováno, že tyto potraviny jsou prodávány a ať jakákoliv je jejich cena, široké masy lidí nemohou si je zakoupiti.

Ve všech domovech, které jsem navštívil, viděl jsem velké množství zastavňích listků. Lidé zastavili veškerý svůj majetek a nic jim nezůstalo. Bohatí americké matky měly by nejméně radikální krok a opatřit loď, jež konala by cestu mezi Amerikou a Evropou a je dopravovala mléko, tuky, léky a jiné potřeby pro ženy a děti. Jest velká potřeba spodního prádla pro dívky. Užívá se nyní papírových ubrousků pro ně.

Jeví se velká potřeba enečků pro dětské lahvičky, mydla a podobných předmětů. Takové potřeby měly by být posílány do Francie, Vídně a Budapešti, stejně jako do jiných podobných středisek, kde bylo by možno je rozdělit mezi místní odbočky Červeného kříže pod dozorem zodpovědných úředníků spojenečů.

Plukovník Summerhayes mně sdělil, že mnoho ústavů v Čechách potřebuje nutně těchto obyčejných věcí. V jednom pražském chudobinci, kde poměry vyšetřoval, z 300 lidí, kteří se tu nacházeli v roce 1917, 168 od té doby zemřelo. V jiném ústavě, kde bylo 375 osob, 150 zemřelo. Z 1700 chovanců pražského nalezněce 1.000 zemřelo. V tomto nalezněci nachází se nyní 425 dětí, z nichž 98 procent je nemocno následkem podvýživy.

ložití na dětském kongresu ve Washingtoně v dubnu. (O poměrech v Čechách až doposud máme zprávy neurčité, přesto, že ředitel Československé Tiskové Kanceláře ve Washingtoně, p. Jos. Tvrzický, v Čechách již po delší dobu mešká a došly postovní zprávy o jeho uvítání v Prahatičech a v Praze samotné již před několika týdny. Před tím odebrali se do Čech jiní lidé, jako p. V. Švare z Clevelandu, kteří měli z Čech zprávy poslati. Nemůžeme rozuměti tomuto odkladu v poslání zpráv o skutečné situaci. Česká Amerika je ochotna pomoci a pomůže, jenom je třeba naznačení, čeho je v Čechách potřeba a jak pomoc mohla by býti poslána.)

Práce Kruppových dílen během války

Essen, Německo, 24. února. — Americkému korrespondentovi bylo umožněno navštívit proslulé německé zbrojovky Kruppovy v Essenu a prohlédnouti si jejich zařízení v průvodu ředitele Hochmanna. Podávalo se mu také zprávy o tajemství děla, zvaného "Velká Berta," od Bruno Bauera, také ředitele velkých těžkých závodů. Když Němci zahájili první svůj postup směrem ke Calaisu, veškerá jejich vědecká a technická šlechopnost byla soustředěna na zbudování děla, kterým bylo by možno bombardovati Londýn z francouzské strany Anglického kanálu. Plány tyto setkaly se s nezdarom. Německý generální štáb po té nařídil generálu Rausenbergerovi, aby vynalezl dělo tak mocné, aby bylo možno bombardovati Paříž a v důsledku toho učiněna byla rozsáhlá zlepšení "Velké Berty," Bruno Bauer odepřel říci, jak mnoho takových dalekonožných děl bylo zbudováno, ale naznačil, že bylo jich méně nežli deset. Každý výstřel stál \$750, dle jeho prohlášení. Francouzští aviatikové zjistili posice velkého děla za čtyřicet osm hodin po prvním výstřelu a vrhli naň mnoho bomb. Nedocílili však přímé trefy. Kruppovy dílny hotovily 2.500.000 strel každého měsíce během války. Nyní v dílnách jest zaměstnáno 32.000 dělníků, z kterých 20.000 pracuje na kontraktěch pro 800 děl, jež nepochybně budou vydána spojenečům. Jediné dva nájezdy byly provedeny na Essen francouzskými aviatiky a žádný z nich nezpůsobil velké škody, dle prohlášení úředníků. — Jenom dvě dělnické dívky byly usmrceny. Korrespondent měl příležitost prohlédnouti si skladiště železné rudy ze Švédska a Elsasska a Lotrinska, což naznačuje, že Německo nemá nedostatku dělového materiálu.

Demobilisace jde rychle ku předu

Washington, D. C., 24. února. — Válečný odbor uveřejnil statistický přehled demobilisace, z kterého vychází na jevo, že až doposud 74.313 důstojníků bylo propuštěno anebo resignovalo v armádě a 1.164.516 mužů bylo propuštěno do svých domovů. Rozkazy, vydané do 20. února, činí opatření k propuštění 1.530.000 dalších mužů, z nichž 249.000 se vrátilo ze zámoří.

První americká vojska, vstoupivší do města Rjcky.

PARNÍK S DRUŽINOU PRESIDENTA JEST V BOSTONU

President vystoupí z lodi dnes a přednese řeč odpoledne.

Boston, Mass., 24. února. — Loď s družinou presidenta Wilsona přistála v přístavišti v Bostoně večer a zakotvila tu. Prezidentova družina zůstala na loď.

Dnes někdy před polednem prezident a ti, kdož doprovázeli jej na mírovou konferenci v Paříži, vstoupí na břeh. Po uvítání majorem města prezident promluví krátkou řeč v Mechanics síni. Cefá družina vyde se do Washingtonu po zvláštním vlaku v 4.30 hodin odpoledne a dorazí do kapitolu v úterý ráno. Prezident má v záměru odebrati se zpět do Francie po parníku George Washington, který vypluje z Hoboken asi 5. března, leč by něco nepředvídaného způsobilo odklad odjezdu.

Právě se, že stav francouzského premiéra Clemenceau, bude velkým činitelem v tomto rozhodnutí. Není doposud známo, má-li prezident v úmyslu po příjezdu do Washingtonu předněti řeč k společnému zasedání kongresu, ale zdá se, že něco podobného bude považováno za nutnost.

Dr. Mary Walkerová zemřela na své farmě

Oswego, N. Y., 24. února. — Dr. Mary Walkerová, 87 roků stará, známá jako žena, která kongresem odřívati se do mužského obleku bylo dovoleno, zemřela na své farmě Bunker Hill nedaleko tohoto města v pátek večer po dlouhé nemoci. Byla lékařkou v občanské válce a za služby prokázané v té době udělena byla jí kongresem čestná medaile. Byla známa pro svůj způsob odívání se v mužské kalhoty, šosatý kabát, vestu, mužské boty a velký mužský klobouk. Pracovala pro tuto reformu v šatstvu, prohlásuje, že všechny ženy měly by se tak odívat. Byla jednou z prvních pracovnic pro ženské hlasovací právo. Illásla se k straně demokratické. Ve svém mladém věku provdala se za jistého muže v Rome, N. Y., ale brzy se rozešla. Narodila se v Oswego a graduovala z lékařské školy v Syracuse v roce 1855 a z univerzity v Columbus, O., o dvě léta později. Provozovala lékařskou praxi, konala přednáškové cesty po Spojených Státech a každoročně konala cesty do Washingtonu v zájmu ženského hlasovacího práva. Zůstává tu po ní jen vzdálení příbuzní.

POLSKÁ VOJSKA NA POSTUPU NA VÝCHODNÍ LINII

Ľeemecká vojska nejeví ochotu vykliditi jisté oblasti.

Varšava, 24. února. — Polská vojska nepřetržitě postupují po železnici, majíce Grodno, Slonim, Pinsk a Luck za svoje cíle. Jejich snahou je zříditi pořádek a připravit cestu pro občanskou vládu a posléze zaujmouti území až k historickým hranicím Polska. Až doposud nenarazili na příliš velký odpor bolševiků. Moskevská vláda je rozhořčena na Poláky, dle sdělení zajatců, je-liž se Polsko nevrhlo do náruče bolševiků v poslední minulého roku, kdy plán do Polska byl v záměru a byl zmařen příjezdem Ignáta Jana Paderewského, přítomného polského premiéra.

Jisté naznačení, že Poláci na silnější odpor narazí později, možno spatřovati ve všeobecné schůzi sovětů Litevska a Běloruska, které se shromáždily, aby uvažovaly o opatřeních pro odpor. — Schůze tato zdá se důležitou, neboť jsou v ní přítomni také členové moskevského sovětu, vedení Sverdlovem. Ve schůzi této proklamována byla unie Litevska a Běloruska a zvolen polský ústřední výbor, zed včelovstvím dvou Poláků, Doleckého a Leszczyňského. Na schůzi také došlo k rozhodnutí o založení dvou časopisů, z nichž jeden ponese jméno Tribuna a druhý Kladivo.

Bolševici snaží se vyvolati odpor proti postupujícím Polákům prohlášením, že jsou předvojem kapitalistických spojenečů a že spojenečtí bez milosti pověsí všechny bolševiky.

Paříž, 24. února. — Boje v okolí Lvova byly obnoveny, dle Havasovy depeš z Krakova, Ukrajinci prudej útočí na město, kterého chtějí se zmocniti před příchodem missie spojenečů. — Malá Lvovská posádka polská až doposud byla s to odraziti všechny útoky.

Berlín, 24. února. — Německá vojska, obhajující frontu u Birnbaumu v Poznaňsku, poslala polské vojáky v národním shromáždění. Ohlerví, protest proti rozkazu o vyklizení tohoto území. V protestu tomto prohlašují němečtí vojáci, že po tak dlouho, dokud budou mítí jedině patrony, žádnému Polákovi nepodaří se vniknouti do německého území. V dodatku k tomuto protestu prohlašují vojáci a důstojníci, že považují za své své etí udržovati tuto linii do posledního vzdechu.

Rozdíl ve víře je překážkou královského sňatku

Paříž, 24. února. — Časopis L'Oeuvre v zajímavém článku poukazuje na obtíže, s jakými je spojeno uspořádání pro sňatek anglického následníka trůnu, prince z Walesu, s princeznou Yolandou, dezerou italských královských manželů. Časopis tento prohlašuje, že katolická princezna by nejdříve musila se odříci své víry a přestoupiti na víru protestantskou, ježto anglické zákony nedovolují panovníku, aby měl katolickou manželku. Takové přestoupení na protestantskou víru nesl by ne-lič italský lid. Matka princezny Yolandy, královna Helena, jež byla vyznání fecko-katolického, nebyla by proti změně náboženství, ale za to královna matka, Margarita, je rozhodně proti tomu. Král je pak do té míry oddán své matce, že nechtěl by ničeho učiniti proti její vůli. Rodina vévody z Aosta, strýce královna, je taktéž proti tomu, aby princezna přestoupila na protestantskou víru.

Německá revoluce nemá nyní vůdce

Berln, 24. února. — Frankfurter Zeitung prohlašuje, že usmrcení bavorského premiéra, Kurta Eisnera, je těžkou ranou pro německou revoluci. "Revoluce nemá nyní velkého vůdce," praví jmenovaný časopis. "Eisner mohl se státí takovým vůdcem. Mnoho Němců nezapomene na jeho diktátorské postavení. Vlád strojovými puškami v posledních volbách a zničil svoji stranu i sám sebe, neboť nebyl zvolen do národního shromáždění. Terrorism přivedl jej na výši a terrorism jej srazil opět dolů. Předpokládalo se, že Eisner půjde do historie jako původce německé revoluce. Nevěřil v parlamenty, ale zbožňoval sověty. Byl rodákem z Berlína, ale byl největším odpárcem Berlína. Byl žid a panoval katolickému Bavorsku. Byl Prus a zdrtil století starý pruský trůn. Byl žurnalistou a nepřetržitě napadal časopisy. — Jako bývalý kritik nebyl spokojen se svým vlastním výkonem na politickém jevišti německé revoluce."

Velké železniční neštěstí na východě

Pittsburgh, Pa., 24. února. — Devět osob bylo usmrceno a sedmdesát pět jiných poraněno, z nichž někteří vážně, když osobní vlak Baltimore & Ohio železnice najel na dvojčistou lokomotivu na zdejším nádraží.

BAVORSKO PROHLÁŠENO REPUBLIKOU SOVĚTSKOU

Vrah premiéra Kurta Eisnera byl lynčován davu lidu.

Londýn, 24. února. — Usmrcení bavorského premiéra Kurta Eisnera mladým pruským slechticem rozšířilo propast mezi stranami dělnickými a měšťáckými v Bavorsku a jak se zdá, komunisté užívají této události k vyvolání rozhodného odporu proti měšťáckým stranám.

Jaké poměry zavládly v Mnichově, není přesně známo, ježto docházejí odtud zprávy zmatené, ale zdá se, že komunisté jsou pány situace. Kodaňské oznámily, že sovětská republika byla prohlášena dělnickou a vojenskou výkonnou radou. Rada tato převzala vládu do svých rukou a prohlásila diktátorství proletariátu. Bolševický agitátor, Lewin, přítel Leninův a Radkův, je členem výkonné rady.

Berlínská depeše, datovaná v pátek, sděluje, že stav obležení byl prohlášen v Mnichově, jakož i v Augsburgu, kde taktéž došlo k velikým nepořádkům. Berlínské depeše oznamují zřízení v Mnichově zvláštní výkonné rady, na které mají zastoupení všechny socialistické strany a dělnické, vojenské a selské rady. Tento výbor bude uvažovati o zřízení nového ministerstva.

Hrabě Arco Valley, který zastřelil premiéra Eisnera, byl lynčován rozozlenými davu. Pohřeb Eisnerův bude se konati ve středu. Generální stávka v Mnichově prohlášena byla na tři dny. Došlo k četným demonstracím a projevům proti měšťáckým stranám. Revoluční skupiny zaujaly všechny časopisecké úřadovny a telegrafní a telefonní úřadovny. To je nepochybně příčinou, že z Mnichova dochází jen málo přímých zpráv. — Není také doposud možno přesně zjistiti, kdo vedle Eisnera a Auerera byl usmrcen. Bylo oznámeno, že celá řada osob byla postřelena anebo usmrcena, ale přesných zpráv doposud není.

Situace v Bavorsku naplňuje největšími obavami německé národní shromáždění ve Výmaru a němečtí vůdci nesnaží se nikterak zatajiti tyto obavy. Prohlašují otevřeně, že novým tímto vývojem mladá německá republika je vážně ohrožena. Také v německém Rakousku, sousedícím s Bavorskem, události v Mnichově vyvolaly značný neklid a časopis Fremdenblatt prohlašuje, že spojení "musí uspíšiti mír na mírných podmínkách, aby zachován byl pořádek a klid ve střední Evropě." V stávkovní situaci v Růnském distriktu nedošlo k žádným značným, jakkoliv některé depeše sdělily, že všeobecná stávka bude brzy zakončena.

Otázka stanovení výše náhrady, již zaplatí Německo

Paříž, 24. února. — Zatím co vůdci mírové konference vyčkávali sdělení, kdy premiér Clemenceau bude moci se opět podílet na jednání, je přetřásána otázka výše náhrady, kterou Německo musí zaplatiti za škody, způsobené ve Francii a Belgii. Také jedná se o otázku, má-li jistý náklad na vedení války pojat býti do těchto náhrad. Zprvu pomyslelo se na to, že jenom náhrada za způsobené škody bude na Němeček žádána, ale v poslední době některé země učinily i jiné nároky. Ohnos, který bude žádán jako náhrada za způsobené škody, mohl by býti postmém těžší stanoven, do jaké míry jsou s to Němci zaplatiti vydaní, spojené s vedením války.